

Emlékeztető

az MTA Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottsága (SJTB) 2016. május 26-i üléséről

Jelen volt 11 fő a 23 szavazati jogú tagból. A 70 éven felüli tagokra vonatkozó ügyrendi szabály figyelembevétele mellett az ülés határozatképes (a jelenléti ívet az 1. sz. melléklet tartalmazza).

Az ülést Nováky Erzsébet, a Bizottság elnöke vezette. Köszöntötte a megjelenteket, és javasolta, hogy a napirendi pontoknak megfelelően haladjon az ülés. Bejelentette, hogy az előzetesen kiküldött napirend még egyéb témakörök megvitatásával is kiegészül, amire a hivatalosan kiküldött témák után kerül sor.

1. Szakmai előadás

Kovács Péter: Adatvizualizációs módszerek használata. Az előadás diasora az emlékeztető mellékletében megtalálható.

Hozzászólások

Nováky Erzsébet: A hallgatók meddig jutnak el az adatvizualizáció elsajátításában?

Kovács Péter: Az alapképzéses hallgatók Excelt használnak, a mesterképzéses hallgatók írásos-szóbeli beszámolót kell, hogy készítsenek. Az alapokat mindenképpen meg kell tanulniuk, erre épülnek a szépen megtervezett ábrák.

Besenyei Lajos: Gyakori probléma, hogy a statisztika az alapokat, a módszertant tanítja meg, majd amikor ezeket a módszereket a hallgatók a gyakorlatban alkalmazzák, azt már egy másik tárgyhoz, pl. marketinghez kötik. További nehézséget okoz, hogy csökken a statisztika óraszám, a középiskolákban teljesen megszűnt az önálló oktatása. A grafikus ábrázolás rendkívül fontos, hiszen egy-egy jó ábra többet mondhat, mint sok oldalnyi elemzés. Ennek ellenére elhanyagolt a terület. Megérdemelné, hogy elnyerje a méltó helyét az oktatásban.

Szép Katalin: Vannak-e kialakuló standardok az adatvizualizáció területén? Mi jellemzi a rendelkezésre álló szoftvereket a felhasználhatóság szempontjából? Mivel az előadásban elhangzott erre való utalás, megkérdezte, hogy hogyan nyerhetők ki információ képekből.

Kovács Péter: Sok cikkben rögzítik a szerzők, még tudományos folyóiratokban is, hogy a vizualizáció művészet. Általános trend nem látható, az infografikák nagyon népszerűek, a hálózati gráfok úgyszintén. A nagy szoftvergyártók meghatározzák, hogy milyen ábrázolási technikák terjednek (SAS, SPSS). Az SPSS egyetemi csomagjaiban a vizuális ábrázolás nagyon gyenge, nem érdemes használni. A képekből kinyerhető adatok kigyűjtése nagyon gyerekcipőben jár, bár vannak próbálkozások, például a mozgóképek meghatározott tartományában beálló változásokat próbálják nyomon követni.

Tóth Attiláné: A matematika érettségiben 2006-tól kezdődően statisztikai jellegű feladatok is megtalálhatók, és személyes tapasztalatai alapján úgy tűnik, ezeket kedvelik a legkevésbé a

diákok. Ebből a témából írják a legrosszabb dolgozatokat, nehezen tudják elfogadni a témát. Vajon miért lehet ez?

Kovács Péter: Amikor bevezették a statisztikai részt a matematika oktatásba és számonkérésbe, sok matematika tanár szükséges rosszként kezelte. A tanárok korábban nem tanultak ilyet, és számukra is idegen volt. Probléma lehet, hogy a matematikai példákból nem látják a gyakorlati alkalmazhatóságot (mert túlzottan leegyszerűsítő a példa, kevés elemet tartalmaz stb.). Kaliforniában folyik egy kísérleti program, ahol az adatokat is a diákoknak kell előállítani, mert az a kutatók meggyőződése, hogy a gyakorlati megközelítés jobban megragadhatja a diákok érdeklődését.

Sándorné Kriszt Éva: Nem szerencsés, ha matematikusok tanítják a statisztikát, és az is fontos, hogy élmény alapon tanítsák a diszciplínát. Fontos a szakmai alapok megtanítása, és a szoftvergyártóknak is kellene visszajelzés arról, hogy milyen alapokhoz kellene ragaszkodniuk.

Kovács Péter: Megfigyelhető, hogy a tanárok azt tanítják, amit ők tanultak, ezért a tanárok oktatása kulcskérdés. Jó kezdeményezésnek tartja, amikor hibás gyakorlatokat tekintenek át, és abból igyekeznek tanulni (pl. a Fox News adásában megjelent hibás vagy vitatott diagramok).

Ligeti Zsombor: Érdemes megjegyezni, hogy amikor 1986-ban egy IBM számítógépen Benoit Mandelbrot megjelenítette a Mandelbrot-halmazt, a terület vizsgálata hatalmas lökést kapott, tehát a vizualizáció bizonyos esetekben a szakmai áttöréseket is segítheti. Bár sokszor elhangzik, hogy nagyon sok mindennel kellene foglalkozni az oktatásban, azt is tudomásul kell venni, hogy a diákok kognitív kapacitása rendkívül szűkös: ha valami újat hozzáadok a programhoz, akkor valószínűsíthető, hogy valami más ki fog lökődni. Ráadásul a képzési idő szűkös, ezért kevés tartalomnak marad hely. Fontos lehet a tanárok oktatása, de a kutatások rámutatnak a családi háttér fontosságára: egy 2012-es, PISA felmérésen alapuló elemzés azt mutatta meg, hogy a diákok matematikai felkészültségét az anya matematikai felkészültsége határozza meg.

Tóthné Szita Klára: Hozzáférhetőek ingyenesen is azok a programok, amikkel a legjobb grafikus megjelenítéseket lehet létrehozni?

Kovács Péter: A legtöbb szoftver alapváltozata ingyenes, a probléma az, hogy néha fizetős kiegészítők vannak, amik sokkal értékesebbek lehetnek, és az alapváltozatot akkor lehet igazán jól használni, ha a felhasználónak programozási ismeretei is vannak.

2. Az SJTB és Albizottságai beszámolójának elfogadása

Az Elnök röviden összefoglalta az SJTB 2015. évi tevékenységét.

A jelenlévők egyhangúlag elfogadták a beszámolót.

Nováky Erzsébet: Az SJTB titkára kérdezzen rá az Osztálynál, hogy az elhunyt Diczig István pótlása szükséges-e, és ha igen, akkor az miként lehetséges.

3. A 2016. évi munkaterv elfogadása

Az Elnök röviden összefoglalta az SJTB és Albizottságainak 2016. évi munkatervét. A vezetőségi ülésen Kriszt Éva felvetette, hogy fontos lenne a köztestületi tagok aktivizálása, ezt a munkaterv kialakításánál is célszerű figyelembe venni.

A jelenlévők egyhangúlag elfogadták a 2016. évi munkatervet.

4. A Magyar Tudomány Ünnepeére tervezett program elfogadása

Az Elnök jelezte, hogy az előzetes programtervet megkapták a tagok. A tervek szerint 4-4 előadás hangzik el délelőtt és délután. A délelőtti szekció a statisztikai témákat öleli fel, a délutáni pedig a jövőkutatásiakat. A program végleges címe még nincs meg. A programot kellő időben el kell küldeni az Osztálynak.

A jelenlévők egyhangúlag elfogadták az MTÜ programot.

5. Egyebek

Az Elnök ismertette a 2016. április 15-i vezetőségi ülésen elhangzott témákat.

A vezetőség abban maradt, hogy a IX. osztály számára ősszel küldi meg a bizottsági tagok megválasztásával kapcsolatos javaslatait. A beszámolóban rögzíteni kell, hogy az erre a célra Szép Katalin vezetésével létrehozott ad-hoc bizottság teljesítette feladatát, javaslatait megfogalmazta.

Az Elnök jelezte, hogy a KSH minden segítséget megad a honlap működtetéséhez, és kérte az Albizottságok vezetőit, hogy a frissítendő anyagokat az SJTB titkárának küldjék meg.

Témaként merült fel a vezetőségi ülésen egy SJTB kitüntetés osztályrangra való emelése. A Rézler Gyula díj szolgálhat mintául, ugyanakkor e díj mögött alapítvány áll, ami az anyagi támogatást biztosítja, ilyen pedig az SJTB esetében egyelőre nem biztosított.

Az Elnök elmondta, hogy 2018-ban lesz 50 éves a magyar jövő kutatás. Ennek alkalmából fontos lenne nemzetközi konferenciát tartani az Akadémián. Mivel az MTA székház terembérleti díja rendkívül magas, az lehet megoldás, ha a IX. osztály saját rendezvényként fogadja be az eseményt, erre viszont leginkább csak a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmával van lehetőség. Célszerű azt megfontolni, hogy 2017-ben a statisztikusok tartanak az MTÜ alkalmából konferenciát, 2018-ban pedig a jövőkutatók.

Más felvetés nem lévén, az Elnök bezárta az ülést.

Mellékletek

1. Jelenléti ív
2. Kovács Péter előadásának diái
3. Az SJTB és Albizottságainak beszámolója a 2015. évi tevékenységekről
4. Az SJTB 2016. évi munkaterve

Készítette: Bartha Zoltán, SJTB titkár

Jelenléti ív

	Név	Aláírás
1	BARTHA ZOLTÁN	
2	BESENYEI LAJOS	
3	GÁSPÁR TAMÁS	
4	HAJDU OTTÓ	
5	HIDEG ÉVA	
6	HUNYADI LÁSZLÓ	
7	KATONA TAMÁS	
8	KISS ENDRE	
9	KOVÁCS PÉTER	
10	KOVACSICSNÉ NAGY KATALIN	
11	LACZKA ÉVA ZITA	
12	LIGETI ZSOMBOR GÁBOR	
13	NOVÁKY ERZSÉBET	
14	RAPPAI GÁBOR	
15	SÁFRÁNYNÉ GUBIK ANDREA	
16	SÁNDORNÉ KRISZT ÉVA	
17	SCHMIDT PÉTER	
18	SIMAI MIHÁLY	
19	SZENTES TAMÁS	
20	SZÉP KATALIN	
21	SZILÁGYI GYÖRGY	
22	TÓTH ATTILÁNÉ	
23	TÓTHNÉ SZITA KLÁRA	

Dátum: 2016. május 26.

Helyszín: MTA Titkárság, fszt. 29-es terem

ADATVIZUALIZÁCIÓ ALKALMAZÁSA

Kovács Péter

FELVEZETŐ GONDOLATOK

„Az adat az új olaj”

„Az adathalmaz változtassa meg a
gondolkodásmódodat!”

Hogyan lehet az adatot életre
kelteni?

FELÉPÍTÉS

- Történeti kitekintés
- Aktuális problémák, kihívások
- Példák

FONTOSSÁG

Tor Norretranders
modellje:

TÖRTÉNETI KITEKINTÉS (1)

- Friendly: A brief History of Data Visualization (2006)
- Milestones of the History of Data Visualization
- Few: Data Visualization: Past, Present, Future (2007)

Hunyadi László Grafikus ábrázolás a statisztikában 2002. január

Teich, I. Az idősorok grafikus ábrázolásának néhány módszertani kérdése 1959. június

Dobrovits Sándor Illyefalvi I. Lajos dr.: A székesfőváros multja és jelene grafikus ábrázolásban 1934. szeptember

Sibelka-Perleberg Artúr Terméseredmények grafikus ábrázolása 1927. január

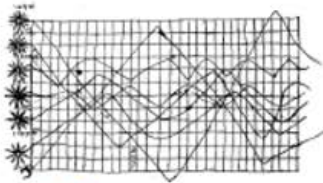
TÖRTÉNETI KITEKINTÉS (2)

2nd century

c. 6200 b.C.
The oldest map?
Representation of a city in
Babylon found in the region of
Kirkuk, Iraq. The original was
carved in stone.

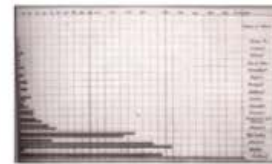
c. 950

First known record of showing
variables graphically
(position of the sun, moon and
planets during the year).

c. 1350

The French Bishop Nicole Oresme
(1323-1382) proposes the use of bar
graphics to demonstrate a variable
that depends on another value.

17th century

18th century

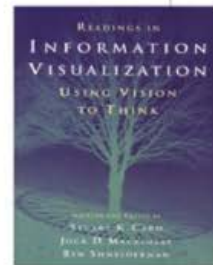
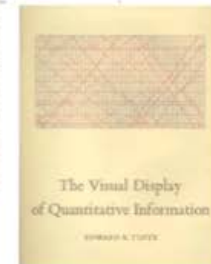
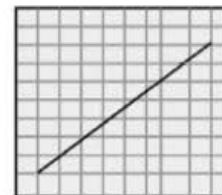
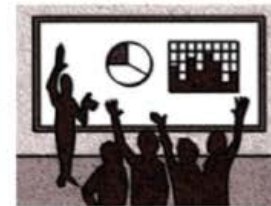
1913

1977

1983

1984

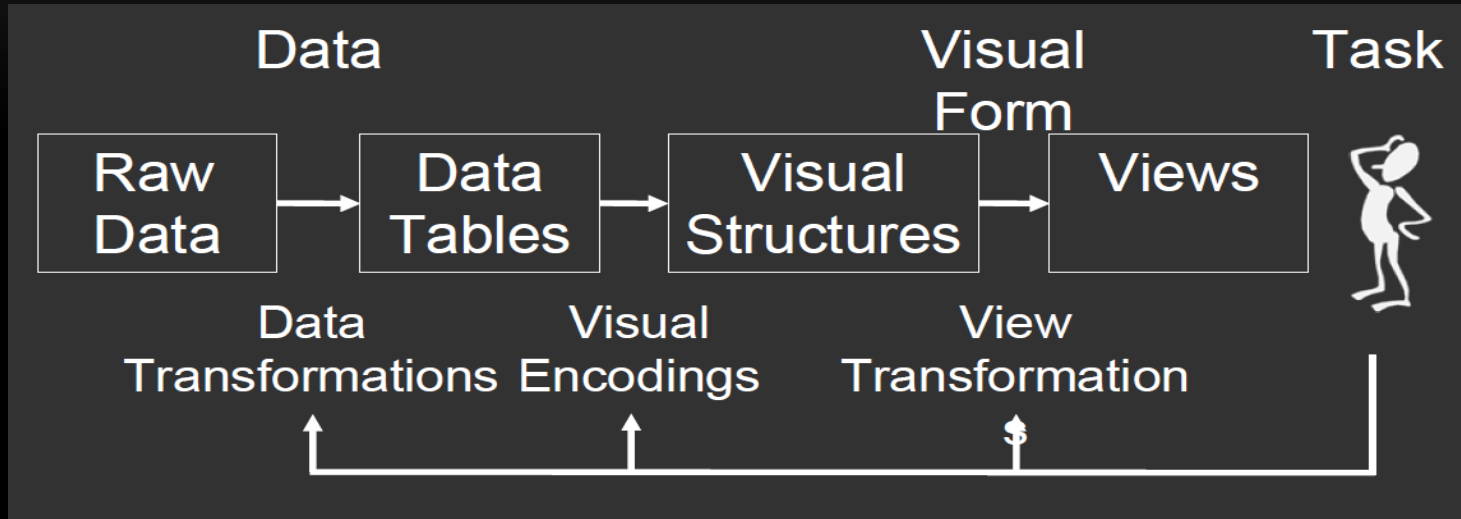
1999

ADATVIZUALIZÁCIÓ (1)

- **Vizualizáció:** olyan eljárás, amelyek képek, diagramok, animációk készítésével üzeneteket közvetít.
- **Adatvizualizáció:** adatok képi, grafikus megjelenítése. *Segít az adatok felfedezésében, döntéshozatalban.*
- **Információ vizualizáció:** absztrakt adatok (interaktív) vizuális reprezentációja a megismerés elősegítésére.
 - Speciális területe: vizuálanalitika

ADATVIZUALIZÁCIÓ (2)

- Érzékelés „optimalizálása” (pld. Színek, ikonok)
- Új adatforrások
- Új eszközök, hatékony megjelenítés?

PROBLÉMÁK - ELVÁRÁSOK (1)

- sok adatot kell kis területen megjeleníteni
- az adatot életre kell kelteni
- szakszerű, de érthető legyen az ábrázolás
- megfelelő ábratípus
- nincs felesleges információ
- Megfelelő dizájn
- Adattörténet

PROBLÉMÁK

- Felhasználó mit ért meg?
 - Sok szoftver, változó minőség
 - Opensource, online alkalmazások
 - Programozói ismeretek?
 - Adatelőkészítés
 - Big data mi információ, mi nem?
 - Mi jelenjen meg az oktatásban, kutatásban?
-

ELVÁRÁSOK - TRENDEK

- Mobil, új platformok
 - Interaktivitás
 - Real time
 - Story teller
 - Integráció
 - 3D
 - Kognitív ismeretek
 - Geoadatok
-

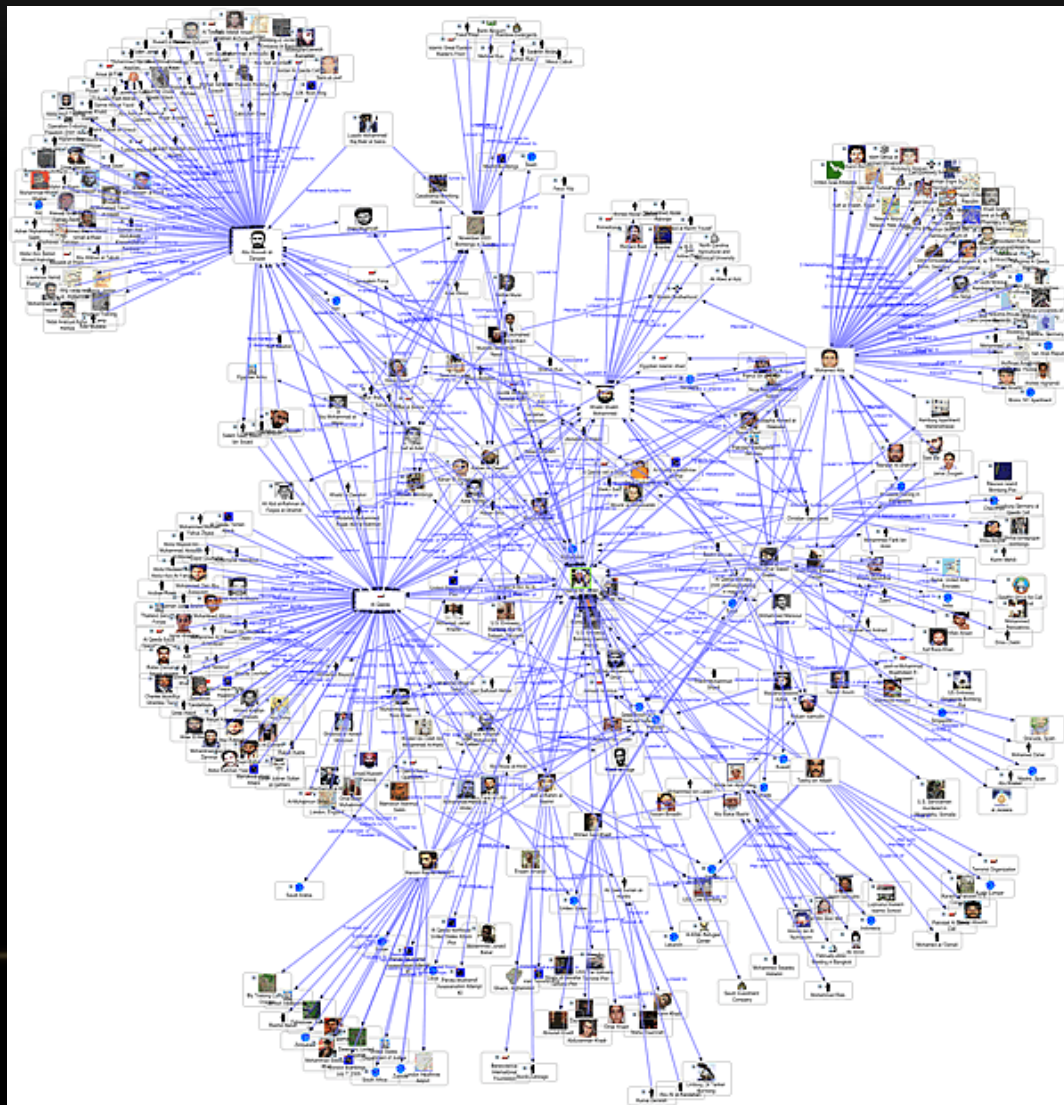
TRENDEK

1. A statikus megjelenítések kevésbé lesznek hatékonyak
2. A vizualizációk jelentéstartalma növekedni fog
3. A vizuálanalitika erőteljesebb szerephez jut
4. Integrált rendszerek terjedése
5. Big Data és a humán tényező problematikái

SZÓFELHŐ

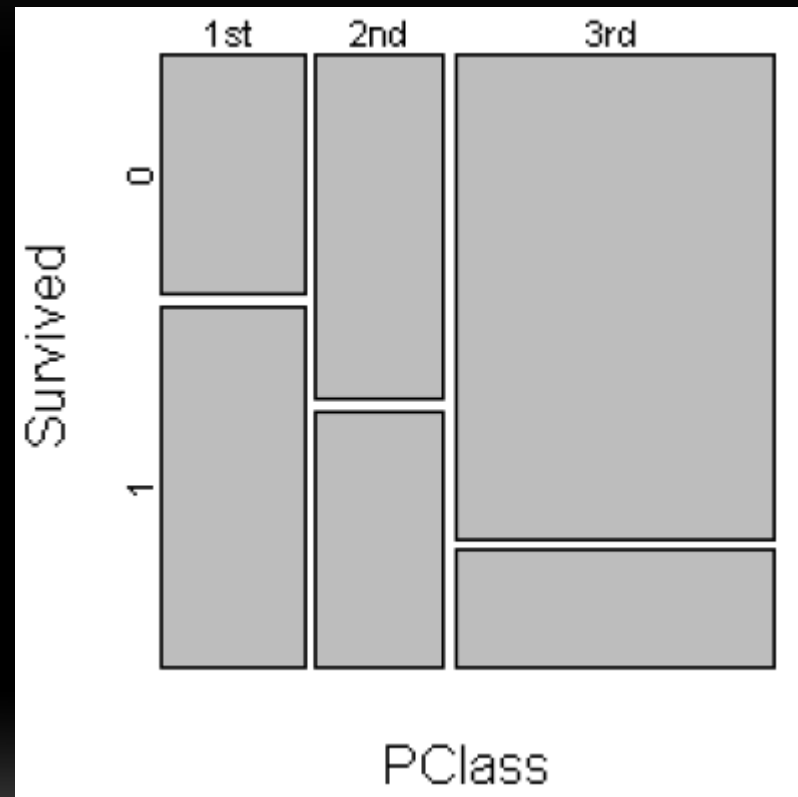

HÁLÓZATOK ÁBRÁZOLÁSA

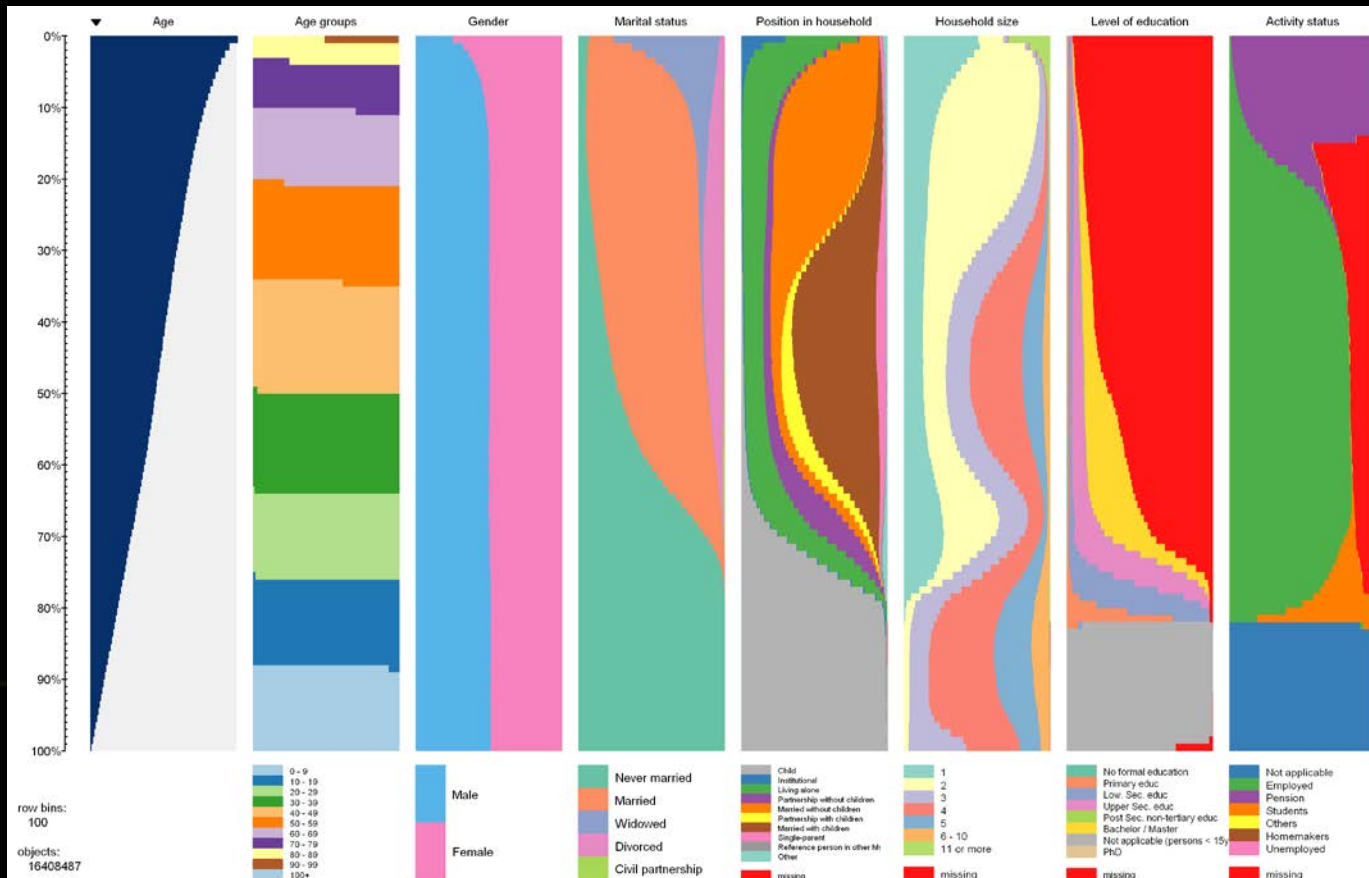
MOSAIC PLOT

John Hartigan, Beat Kleiner: *Mosaics for contingency tables*. In: *Computer Science and Statistics: Proceedings of the 13th Symposium on the Interface*. 1981, S. 268–273.

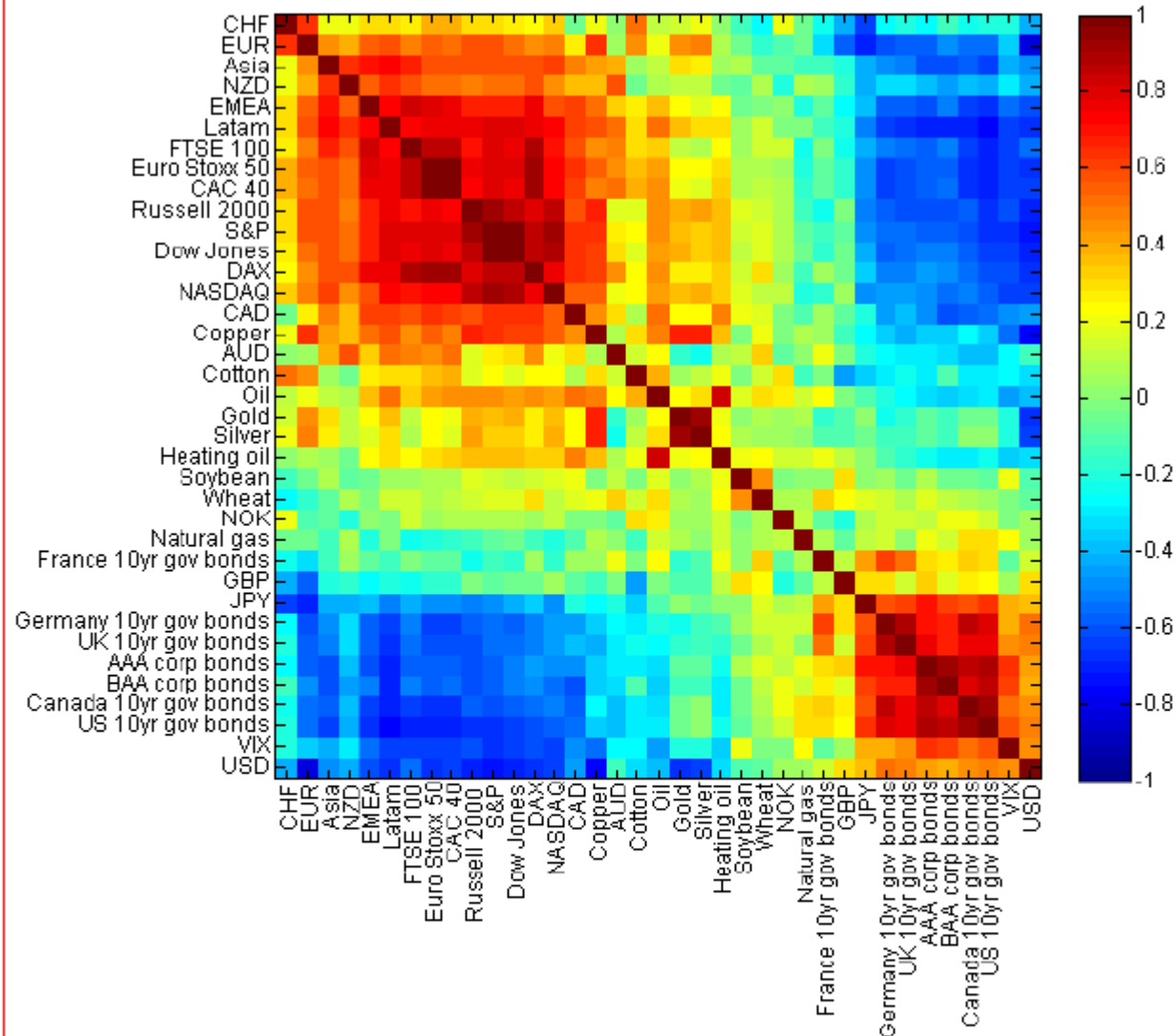

TABLEPLOTS

- Unwin kutatócsoport (2006)
- Tannekes et al. Visualizing and Inspecting Large datasets with tableplots Journal of Data science 11(2013) 43-58

Heat map showing correlations over the last 80 days

Reading the heat maps

The heat map shows the correlations between different assets during the last 80 days. **Dark red** regions indicate strong positive correlations. **Dark blue** regions indicate strong negative correlations. **Yellow** and **green** regions indicate weak correlations/uncorrelated assets.

A VILÁG FÉLELEM TÉRKÉPE

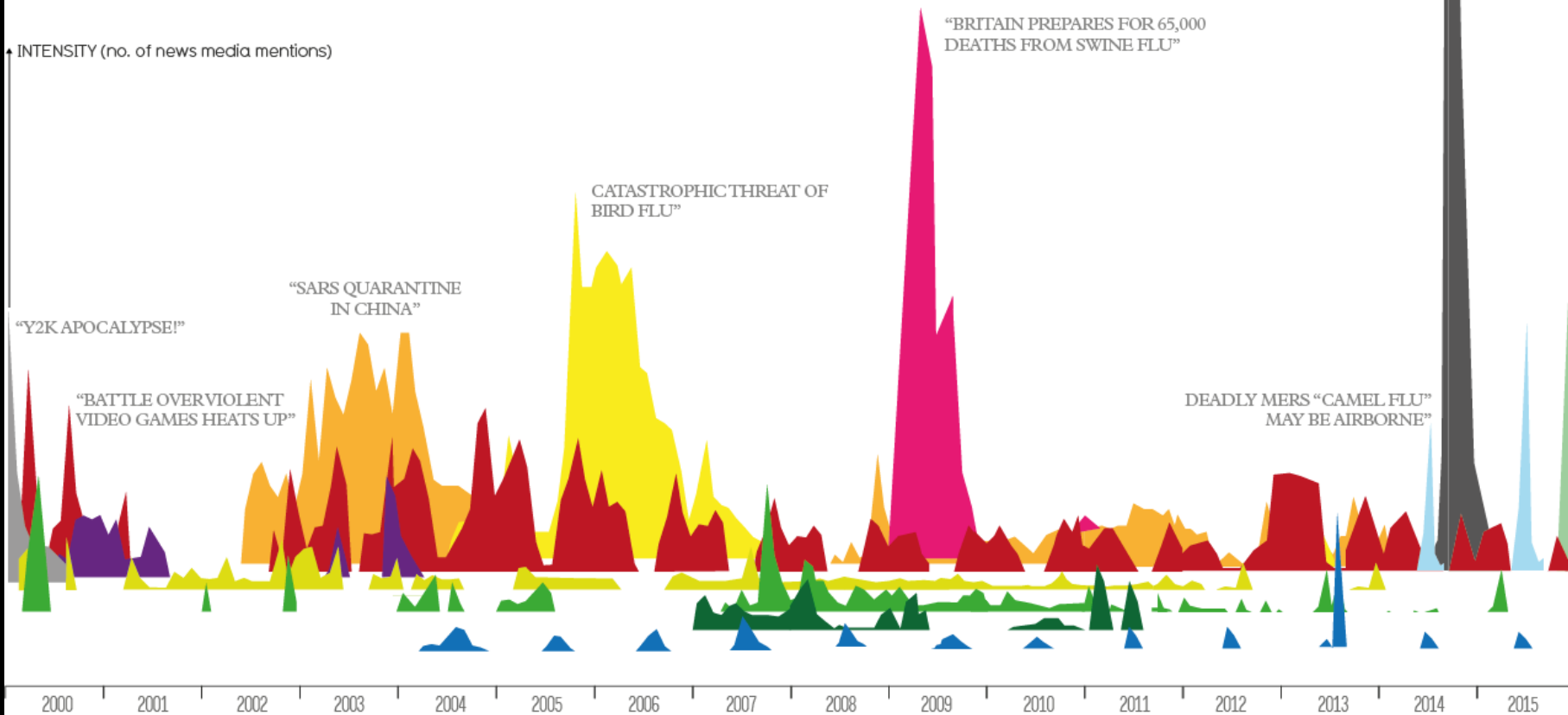
Mountains Out of Molehills

A timeline of media-inflamed fears

rollover to scale relative to ebola

“EBOLA OUTBREAK
OUT OF CONTROL”

INTENSITY (no. of news media mentions)

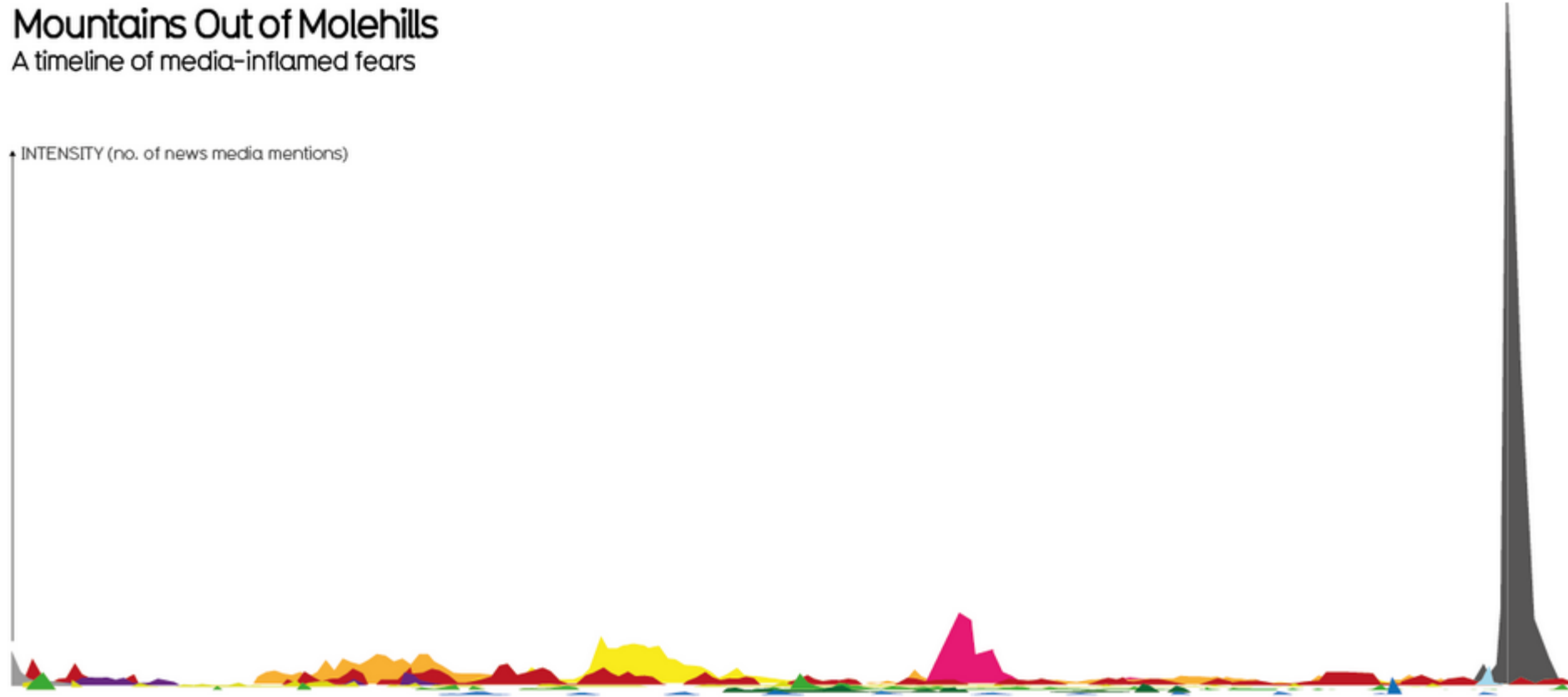

MILLENNIUM BUG | VIOLENT VIDEO GAMES | VACCINES & AUTISM | MAD COW DISEASE | ASTEROIDS | SARS | KILLER WASPS | BIRD FLU | SWINE FLU | CELL PHONES & TUMOURS | EBOLA | MERS | ZIKA

Mountains Out of Molehills

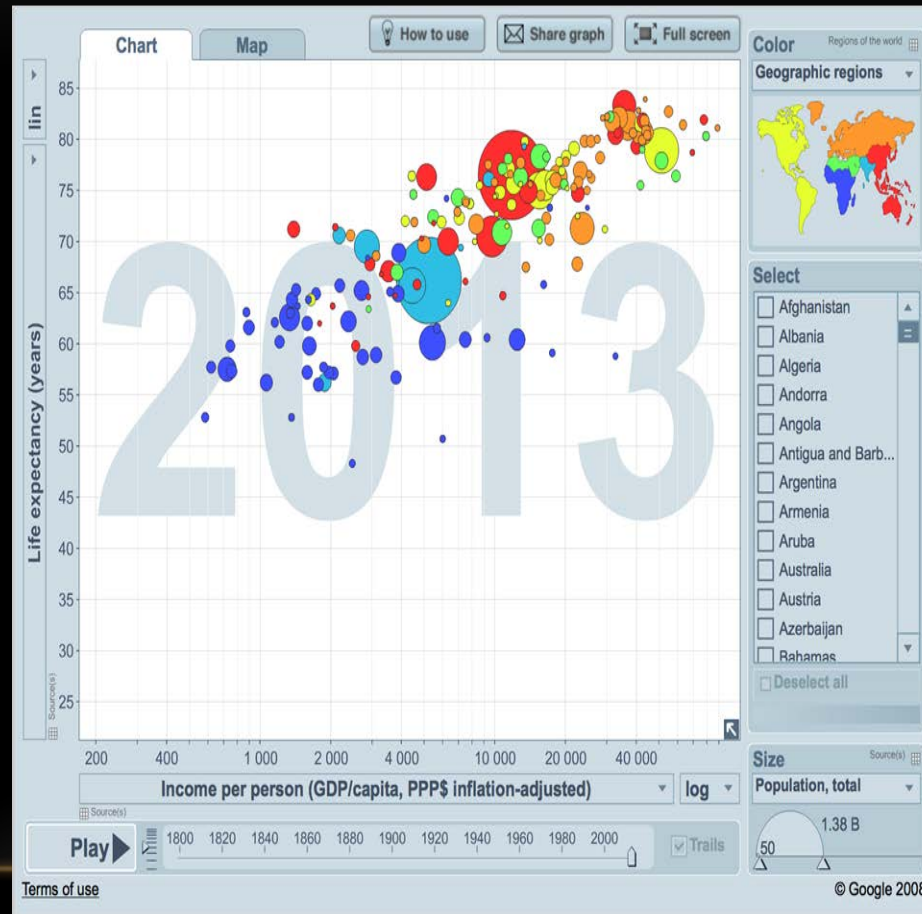
A timeline of media-inflamed fears

INTENSITY (no. of news media mentions)

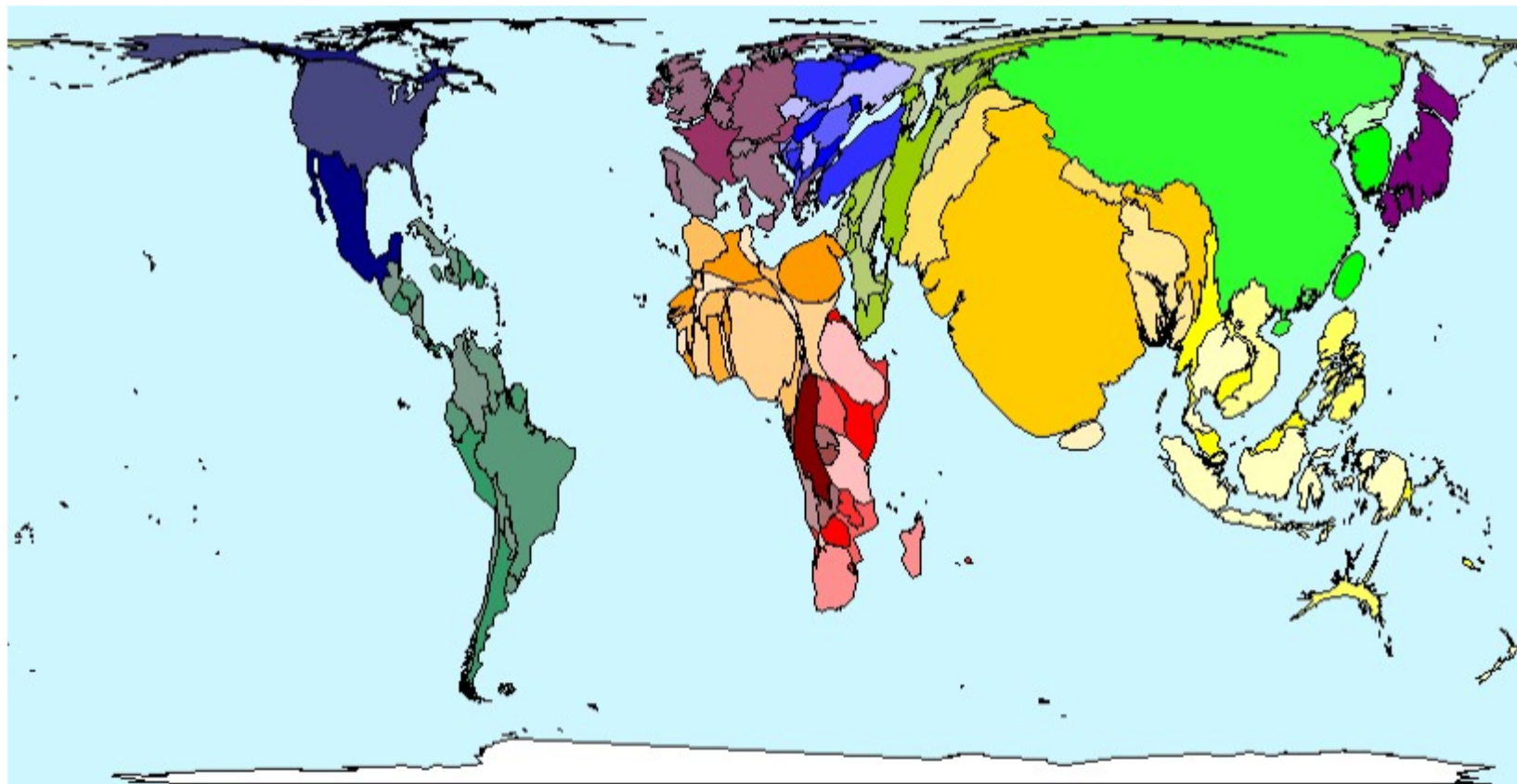

GAPMINDER WORLD

[HTTP://WWW.GAPMINDER.ORG/WORLD/](http://www.gapminder.org/world/)

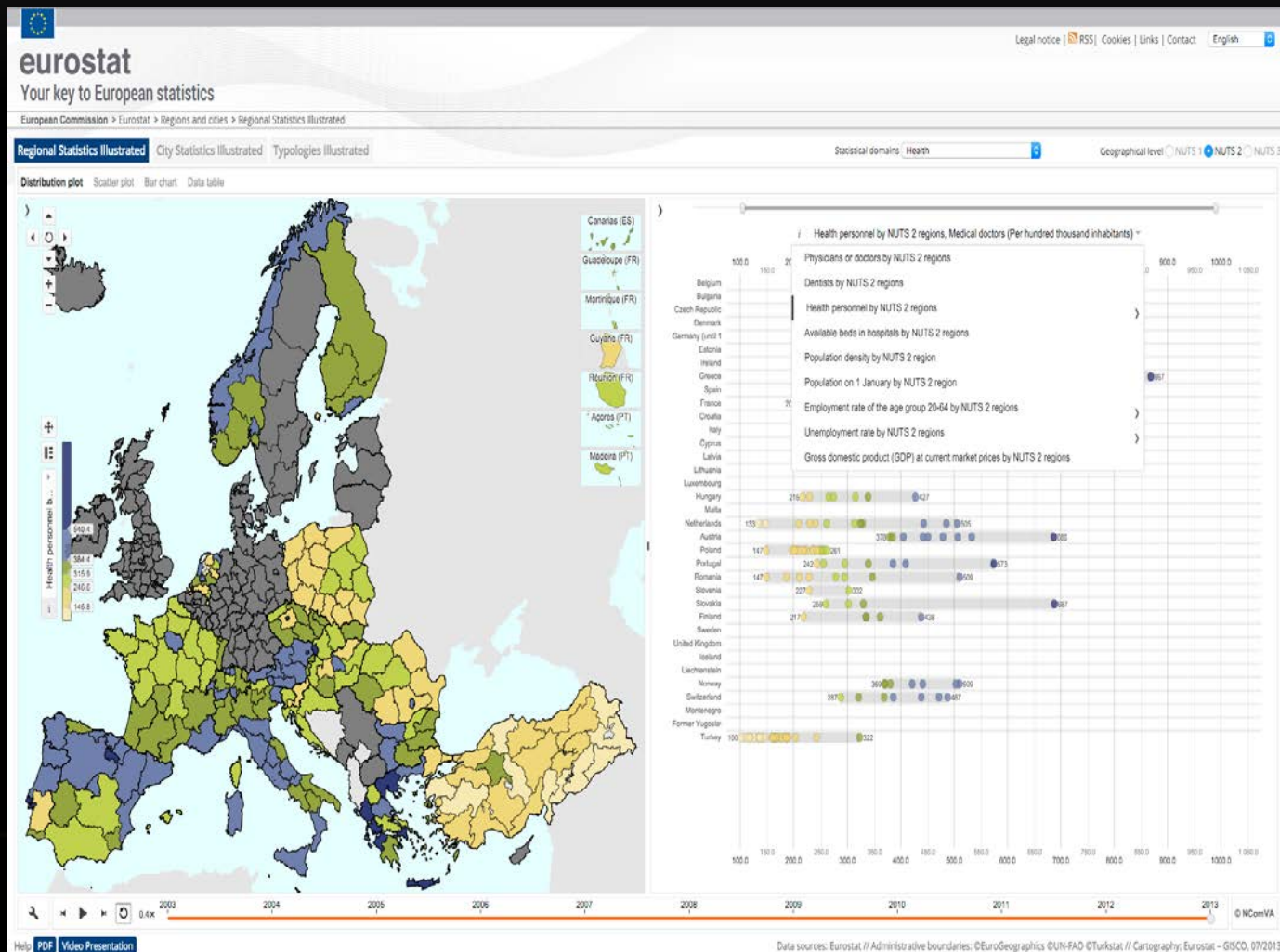

Worldmapper Population Cartogram (Map 2). **Hover your mouse to get territory name**

REGIONAL STATISTICS ILLUSTRATED

[HTTP://EC.EUROPA.EU/EUROSTAT/CACHE/RSI/#?VIS=NUTS2.HEALTH&LANG=EN](http://ec.europa.eu/eurostat/cache/rsi/#?VIS=NUTS2.HEALTH&LANG=EN)

INFOGRAFIKA

HIVATALOS STATISZTIKA (1)

SOCIAL RELATIONS

× Back

Satisfaction with personal relationships

Min.

Bulgaria
5.7/10

Hungary
7.6/10

EU average
7.8/10

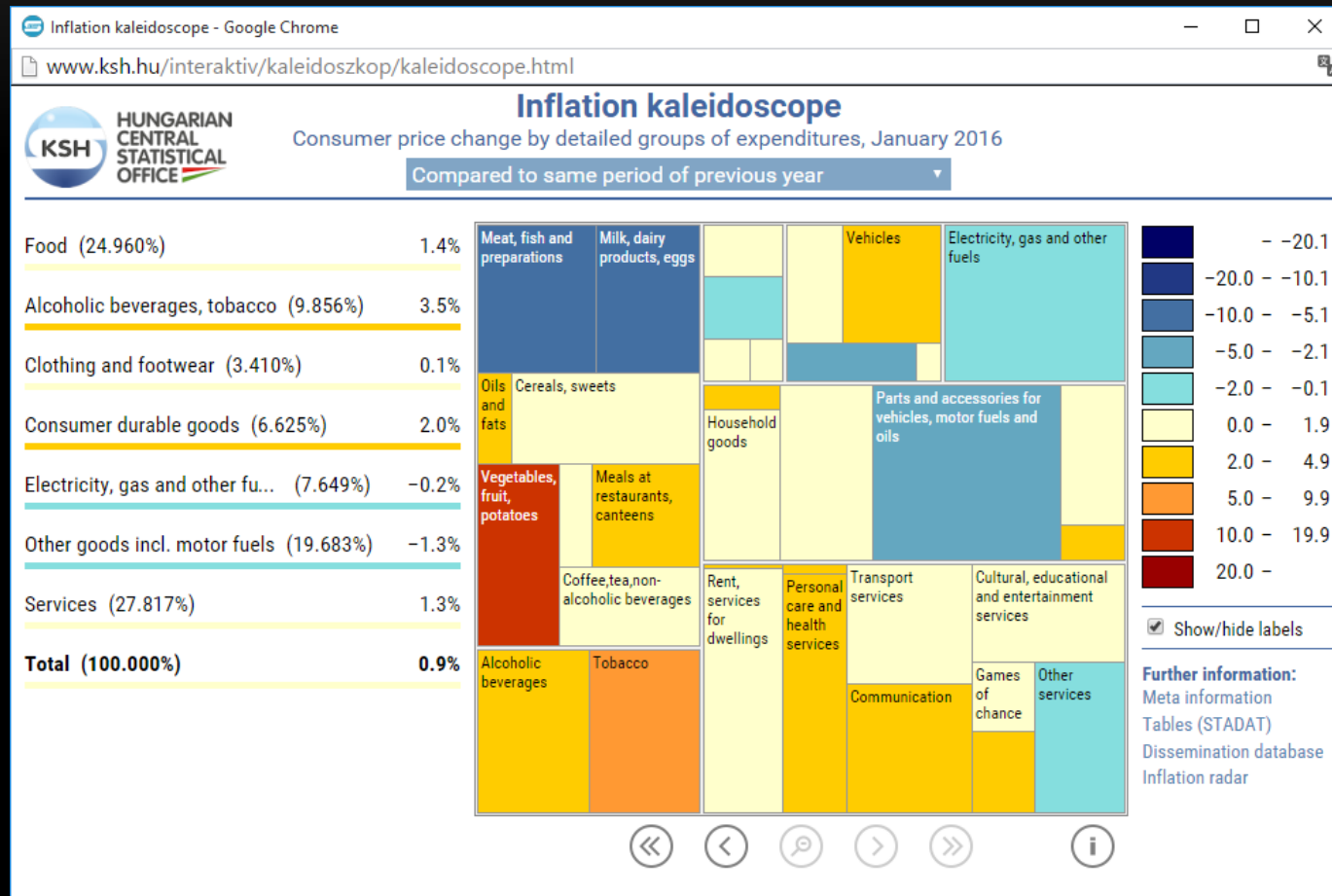

Ireland
8.6/10

Max.

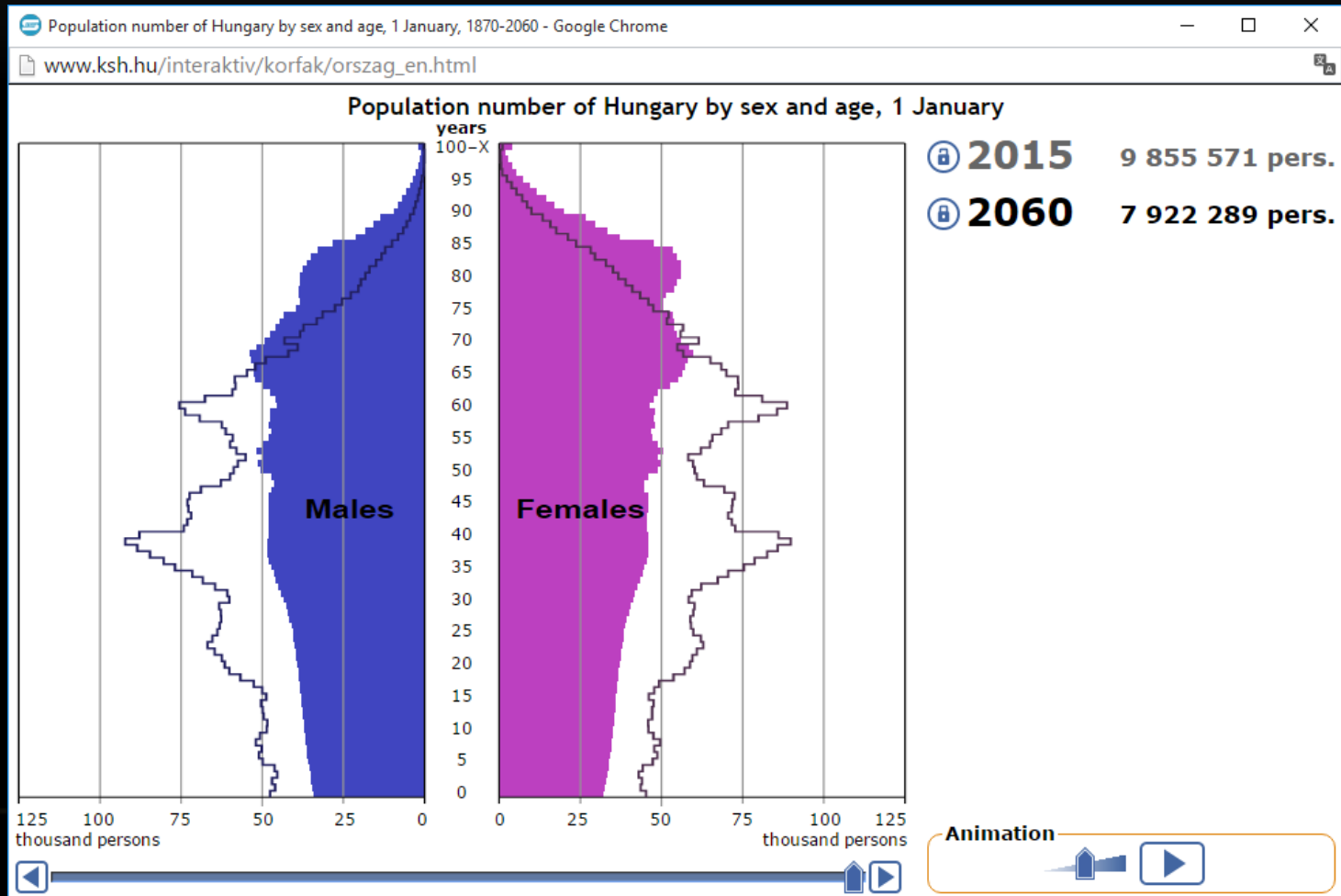
HIVATALOS STATISZTIKA (2)

HIVATALOS STATISZTIKA (3)

HIVATALOS STATISZTIKA (4)

GOOGLE

Google Charts

Keresés

All Products

KEZDŐLAP

ÚTMUTATÓK

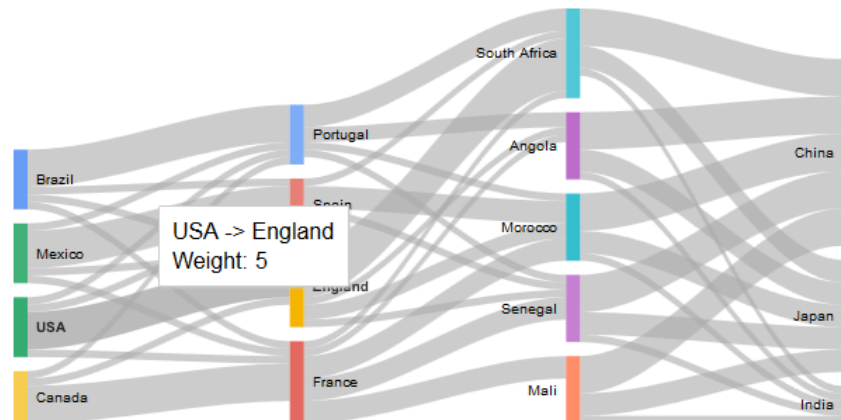
REFERENCIÁK

TÁMOGATÁS

Donut Charts
Gantt Charts
Gauge Charts
GeoCharts
Histograms
Intervals
Line Charts
Maps
Org Charts
Pie Charts
Sankey Diagrams
Scatter Charts
Stepped Area Charts
Table Charts
Timelines
Tree Map Charts
Trendlines
Waterfall Charts
Word Trees

Multilevel Sankeys

You can create a Sankey chart with multiple levels of connections:

Sankey charts will add additional levels as needed, laying them out automatically. Here's the complete code for the above chart:

Tartalom

Overview

A Simple Example

Multilevel Sankeys

Controlling Colors

Customizing Labels

Adjusting Nodes

Loading

Data Format

Configuration Options

Methods

Events

Data Policy

OKTATÁS

Forbes et. AI USE OF DATA VISUALISATION IN THE TEACHING OF STATISTICS: A NEW ZEALAND PERSPECTIVE¹⁷

SERJ (2113(2)

VIT/Inzight/CAST

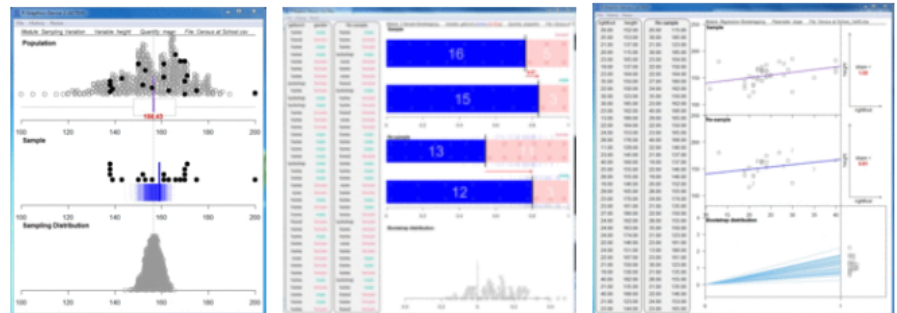
HOME

VIT: Visual Inference Tools

VIT is a developing collection of software modules for use in teaching and learning experiences aimed at developing the core concepts of statistical inference. (Latest software update, 13 September 2013 - put online 17 October 2013)

It has modules for Sampling Variation (sampling distributions), Randomisation Variation, Bootstrap Confidence Intervals, Randomisation Tests (randomisation-based significance tests), and Confidence Interval Coverage. For capabilities, see [Overview](#).

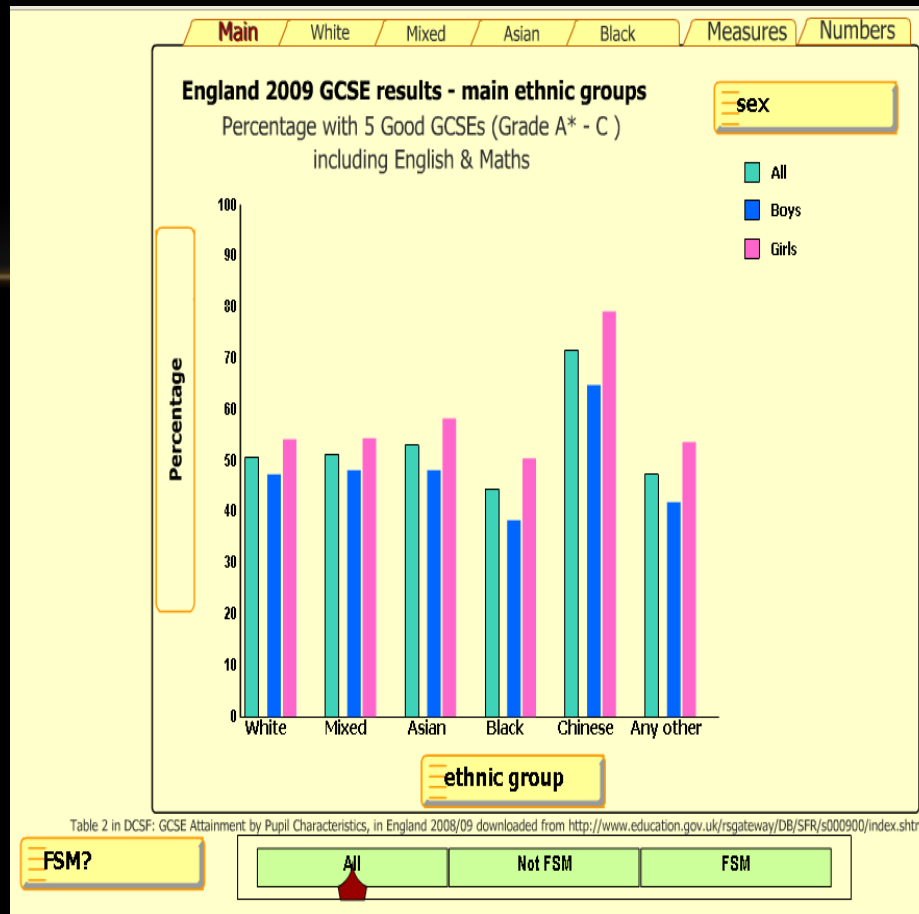
To gain an appreciation of VIT and how it can be used in teaching, see the [ISR-15 page](#).

Behind the Scenes

SMART CENTRE PLOTTER

<https://www.dur.ac.uk/smart.centre/>

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

**Az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya
Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottságának 2015. évi tevékenysége**

1. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

Elnök:
Alelnök:
Titkár:

2. Tudományos/Állandó bizottság létszáma:

Akadémikus:
MTA doktora és tudomány doktora:
Kandidátus:
PhD:

3. Tudományos/Állandó bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma:

Akadémikus:
Tudomány és MTA doktora:
Kandidátus:
PhD:

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

Tudományos ülés *(az ülésről készült emlékeztető a beszámolóhoz csatolva)*

Időpontja: 2015. május 21., 13:00-15:00 óra

Helyszíne: MTA Irodaház, fszt. 29-es terem (1051 Budapest, Nádor u. 7.)

Napirend és előadók:

- a) Kiss Endre (DSc): Beszámoló a 2015. március 24-én Brüsszelben megrendezett migrációs témakörű jövőkutatói konferenciáról
- b) Nováky Erzsébet (DSc): Beszámoló az SJTB 2014. évi tevékenységéről
- c) Hunyadi László (CSc): Beszámoló a STAB 2014. évi tevékenységéről
- d) Tóthné Szita Klára (CSc): Beszámoló a STAB 2014. évi tevékenységéről
- e) Bartha Zoltán (PhD): Az SJTB ügyrend módosítása
- f) Sándorné Kriszt Éva (PhD) és Tóthné Szita Klára: Az STAB és a JTAB 2015. évi munkatervének ismertetése
- g) Nováky Erzsébet (DSc): A Magyar Tudomány Ünnepe előzetes programjának elfogadása

Határozatok:

- a) Az SJTB ügyrend módosítása *(A módosított ügyrend mellékelve)*
- b) Ajánlás statisztikai módszerek alkalmazására az akadémiai bizottságok tagjainak választásakor (Ad hoc bizottság, vezető: Szép Katalin)

Kihelyezett tudományos ülés *(az ülés meghívója mellékelve)*

Időpontja: 2015. október 16., 11:00-13:00 óra

Helyszíne: Reneszánsz terem, Palota Szálló, Lillafüred, 3517 Miskolc, Erzsébet sétány 1.

Napirend és előadók:

- a) Nováky Erzsébet (DSc): Megnyitó
- b) Besenyei Lajos (CSc): A statisztika és jövőkutatói kapcsolatrendszer, azonosságok és sajátosságok. Az elmúlt 25 év eredményei, különös tekintettel a Miskolci Egyetemre
- c) Sándorné Kriszt Éva (PhD): A hazai felsőoktatás statisztika oktatásának áttekintése és nemzetközi kitekintés
- d) Hideg Éva (DSc): Jövőkutatói a hazai felsőoktatásban és nemzetközi kitekintés

- e) Beszámolók a statisztika és a jövő kutatás helyzetéről a magyar felsőoktatási intézményekben
- Hajdu Ottó (DSc): Budapesti Corvinus Egyetem – kimentését kérte
 - Kovács Péter (PhD) – Szegedi Tudományegyetem
 - Rappai Gábor (CSc) – Pécsi Tudományegyetem
 - Tóth Attiláné (CSc) – Budapesti Műszaki Egyetem, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Wekerle Sándor Üzleti Főiskola
 - Tóthné Szita Klára (CSc) – Miskolci Egyetem
 - Szilágyi Roland (CSc) – Miskolci Egyetem
- f) Besenyei Lajos (CSc): Zárszó

Az ülés előadásai: A prezentációk letölthetők a Bizottság honlapjáról - http://www.ksh.hu/mta_sjtb_rendezyenyek

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából tartott ünnepi ülés *(az ülés meghívója mellékelve)*

Időpontja: 2015. november 19., 10:00-15:00 óra

Helyszíne: MTA Székház, II. em. Kisterem, 1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.

Címe: Fenntarthatóság és Magyarország 2025-ben

Programja és előadók:

- Bartus Gábor (PhD): A fenntarthatóság koncepciója a statisztikán innen és túl
- Pálvölgyi Tamás (CSc): A természeti tőke fenntarthatóságának kérdései és statisztikai mérése
- Rappai Gábor (CSc): Mérhető-e a fenntarthatóság – az Európa 2020 stratégia példája
- Sándorné Kriszt Éva (PhD): A felsőoktatás teljesítményének fenntartható mérhetősége
- Nováky Erzsébet (DSc): Magyarország 2025-ben – mai szemmel
- Besenyei Lajos (CSc): Generációs struktúraváltás Magyarországon – 2000-2025 (prognózisok, tények, következmények)
- Gáspár Tamás (CSc): A nemzetközi erőviszonyokban várható változások
- Bernschütz Mária (PhD) – Dörnyei Krisztina (PhD): A Z-generáció a jövőről – empirikus vizsgálat eredményei

Az ülés előadásai: A prezentációk letölthetők a Bizottság honlapjáról - http://www.ksh.hu/mta_sjtb_rendezyenyek

5. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

A Statisztikai Tudományos Albizottság ülései

Időpontja: 2015. január 20-án 14 óra

Helyszíne: KSH Keleti Károly terem (Keleti Károly u. 5-7. I. emelet)

Programja és előadók:

- Leköszönő vezetőség beszámolója az elmúlt ciklusról
- A STAB tisztségviselőinek megválasztása
- Új tagtársak bemutatkozó előadása
- Bayesi modellválasztás (Felkért előadó: Kehl Dániel)
- Statisztikai módszerek alkalmazása a külkereskedelmi pozíció értékelésében (Felkért előadó: Poór Judit)

Időpontja: 2015. április 14-én 14 óra

Helyszíne: BGF Lotz terem (Markó utca u. 29-31. I. emelet)

Programja és előadók:

- Hároméves munkaprogram
- A 2016. évi mikrocenzus előkészítése. (Felkért előadó: Németh Zsolt)

- c) A mintakoordináció alkalmazása a statisztikai hivatalok folyamatos reprezentatív megfigyeléseiben (Felkért előadó: Mihályffy László)
- d) Egyebek

Időpontja: 2015. július 2-án 14 óra

Helyszíne: KSH Keleti Károly terem (Keleti Károly u. 5-7. I. emelet)

Programja és előadók:

- a) Tájékoztatók, bejelentések, egyebek
- b) Az életminőség objektív mérőszámaitól a jóllét szubjektív változókkal való méréséig (Felkért előadó: Kelemen Rita)
- c) Paradigmaváltás, fejlesztések a mikro- és makro statisztikában (Felkért előadó: Laczka Éva, Pozsonyi Pál)

Időpontja: 2015. október 8-án 14 óra

Helyszíne: KSH Keleti Károly terem (Keleti Károly u. 5-7. I. emelet)

Programja és előadók:

- a) "Térinformatika - Big Data - Statisztika", Felkért előadó: Fekete Gábor, a FÖMI főigazgatója
- b) A statisztika alkalmazása más területeken: számítógépes nyelvészet, Felkért előadó: Prószéky Gábor, MTA doktora, PPKE
- c) Tagtársak bemutatkozó előadása: Kovácsné Székely Ilona, BGF
- d) Egyebek, bejelentések

A Jövő kutatási Tudományos Albizottság ülései

Időpontja: 2015. február 13., 11:00-13:00 óra

Helyszíne: MTA Irodaház, fszt. 29-es terem (1051 Budapest, Nádor u. 7.)

Programja és előadók:

- a) Tóthné Szita Klára (CSc): A 2015. évi JTAB-munkaterv véglegesítése
- b) Kovács Attila (CSc): Az informatikai rendszerek előnyei és kockázatai
- c) Bartha Zoltán (PhD) – Tóthné Szita Klára (CSc): V4 SOFI bemutatása

Időpontja: 2015. április 10., 11:00-13:30 óra

Helyszíne: MTA Irodaház, fszt. 29-es terem (1051 Budapest, Nádor u. 7.)

Programja és előadók:

- a) Borbély Attila (PhD): A sport jövője és szerepe a fiatalok nevelésében
- b) Hullám István (PhD): Korreferátum
- c) Kristóf Tamás (PhD): A csődelőrejelzés fejlődése Magyarországon 2013-2014. között

Időpontja: 2015. április 10., 11:00-13:30 óra

Helyszíne: MTA Irodaház, fszt. 29-es terem (1051 Budapest, Nádor u. 7.)

Programja és előadók:

- a) Lóránt Károly: Az Európai Unió múltja és jövője
- b) Hideg Éva (DSc) – Tóth Attiláné (CSc): A JTAB tagok oktatási tevékenysége – áttekintés
- c) Kiss László és Schmidt Péter: Semmelweis Ignác Fülöp (1818–1865) – „Az UNESCO Semmelweis éve 2015” és a 75 éves lenne Gidai Erzsébet (1940–2008)

Időpontja: 2015. szeptember 11., 11:00-13:30 óra

Helyszíne: MTA Irodaház, fszt. 29-es terem (1051 Budapest, Nádor u. 7.)

Programja és előadók:

- a) Nógrádi György: Külpolitikai események elemzése és ezek hatása a nagyvilágra

- b) Meskó Bertalan (PhD): A jövő orvoslása

Időpontja: 2015. december 11., 11:00-15:00 óra

Helyszíne: TIT Stúdió Egyesület, 1113 Budapest, Zsombolyai u. 6.

Programja és előadók:

- a) Bruder Emese (PhD): A szegénység vizsgálata és számításának új módja Európában?
- b) Karcagi-Kovács Andrea (PhD): Az anyagáramelemzés újszerű megközelítésben
- c) Kiss Endre (DSc): A jövő kutatás klasszikus irodalmát megtárgyaló olvasókör tapasztalatai

Kerekasztal konferencia: Magyarország 2025-ben és kitekintés 2050-re

- d) Nováky Erzsébet (DSc): A tanulmányokra épülő (és készülő) összegező tanulmány főbb tételeinek bemutatása
- e) Tanulmányok Szerzői (Korompai Attila CSc, Kiss Éva DSc, Benedek András DSc, Vass Zoltán PhD, Kiss Endre DSc, Koncz Gábor CSc, Dörnyei Krisztina PhD): Az egyes tanulmányok főbb pontjainak kiemelésével az összegező tanulmány gazdagítása
- f) Nováky Erzsébet köszöntése 70. születésnapján

6. A bizottság 2015. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

A Bizottság két legfontosabb rendezvénye a 2015. október 16-i nyílt tudományos ülés volt, amit Miskolc-Lillafüreden tartottunk, a Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Karának 25 éves évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi tudományos konferenciával egy időben, valamint a 2015. november 19-én, a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából megtartott ünnepi tudományos ülés. Mindkét rendezvény programját mellékeljük a beszámolóhoz, és részletesebb leírásuk a 4. pont alatt megtekinthető.

7. A bizottság által adott díjak: -

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2015-ben:

Tóthné Szita Klára, a JTAB elnöke a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését vette át Balog Zoltán minisztertől (2015. augusztus) (Ld.: <http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/hirek/allami-kitunteteseket-es-szakmai-dijakat-adott-at-balog-zoltan-2015-08-19>)
Nováky Erzsébet, az SJTB elnöke a World Futures Studies Federation 2015 kiemelkedő női jövőkutatója díjat kapta Jennifer M. Gidleytől, a WFSF elnökétől (2015. március) (Ld.: <http://www.wfsf.org/about-us/wfsf/award>)

9. A bizottság 2015. évi kiadványai: -

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőire és aktivizálására):

Az SJTB tavaszi és őszi vezetőségi üléseken vitatta meg és hagyta jóvá a bizottság, valamint az albizottság éves munkatervét. A két tudományág – a statisztika és a jövő kutatás – tudományos képviselői a korábbiakhoz hasonlóan 2015-ben is harmonikusan, egymás munkáját segítve dolgoztak.

2015 során az alábbi tagokat javasolta a Bizottság a **köztestületi tagok** közé felvenni:

- Dombi Mihály (1985)
- Kárpáti József (1975)

2015 decemberében elhunyt Diczig István (DSc), így a választott tagok létszáma tizenkilencre, a bizottság szavazati jogú tagjainak száma pedig (választott + kooptált + akadémikus tagok) huszonháromra csökkent.

Mellékletek:

- A 2015. május 21-i ülés emlékeztetője
- Az SJTB 2015. május 21-én módosított ügyrendje
- Meghívó az SJTB 2015. október 16-i kihelyezett tudományos ülésére
- Meghívó az SJTB 2015. november 19-i ünnepi tudományos ülésére

2016. február 11.

.....
Novák Erzsébet
elnök

.....
Bartha Zoltán
titkár

Az SJTB 2016. évi munkaterve Vezetőségi javaslat

1. Bizottsági ülés

Időpontja: 2016. május 26., 13 óra

Helye: MTA Nádor Irodaház, földszint, 29.

Javasolt napirendi pontok:

- Szakmai program:
 - o Kovács Péter: Adatvizualizációs módszerek használata – nemzetközi kitekintés
- Egyéb napirendi pontok:
 - o Beszámoló az SJTB és Albizottságainak 2015-es tevékenységéről
 - o Albizottsági munkatervek ismertetése
 - o SJTB munkaterv elfogadása
 - o A Magyar Tudomány Ünnepe előzetes programjának elfogadása
 - o Egyebek

2. Rendezvény a Magyar Tudomány Ünnepén

Időpontja: 2016. november 18., 10-15 óra

Helye: MTA Székház, Kisterem

Javasolt program:

- STAB részéről: Szimpózium a módszertani dilemmákról
 - o Előadók:
 - Hunyadi László: Szignifikancia
 - Rappai Gábor: Regressziós számítások alkalmazási problémái
 - Kovács Péter: Adatvizualizáció
 - Kotosz Balázs: Területi elemzések
- JTAB részéről: 40 éves az Akadémiai berkeken belüli jövő kutatás – 40 év visszatekintés – 40 év előretekintés
 - o Előadók:
 - Nováky Erzsébet: A Jövő kutatás 40 éve az MTA IX. osztály bizottsági keretei között
 - Besenyei Lajos: A JKB tagjait foglalkoztató fő kutatási kérdések az ezredforduló környékén
 - Fiatal jövőkutatók: A múltból átívelő jövő a fiatal jövőkutató bizottsági tagok szemével
 - Tóthné Szita Klára: Jövőkilátások az akadémiai keretek között

A vezetőség javaslata szerint a két program egy időpontban és egy helyen zajlik. Mindkét Albizottság részéről 4-4 előadás hangzik el; a délelőtti programban kerül sor az STAB előadásaira, a délutániban pedig a JTAB előadóira.

3. Vezetőségi ülések

Helye: BCE, 112. szoba

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

MTA IX. OSZTÁLY Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság

Két vezetőségi ülést tervezünk, egyet tavaszra, egyet pedig őszre.

4. Köztestületi tagok felvétele

Új köztestületi tagok felvételéről a Bizottsági üléseken szavazunk. Ha a kérés beérkezése után egy hónapon belül nincs ülés, akkor elektronikus szavazásra kérjük a Bizottság tagjait.

Budapest, 2016. február 24.

Besenyei Lajos
SJTB társelnöke

Nováky Erzsébet
SJTB elnök

A Statisztikai Tudományos Albizottság munkaterve

2016. február 4.

1. Palócz Éva, KOPINT-TÁRKI: Gazdasági prognózisok
2. Spéder Zsolt, KSH, Népeségtudományi Kutatóintézet: Népesedési helyzetkép
3. Rózsa Dávid, Lencsés Ákos (moderátor): Kötetlenül a statisztikáról

2016. március 22

1. Olvasó klub beszámoló est

2016. június 16.

1. Vitaülés a nullhipotézis szignifikanciatesztjének téves gyakorlata címmel.
Kiindulási alap a 2016. januárban a Statisztikai szemlében megjelent cikk
2. Új tagtársak bemutatkozó előadása: Varga Beatrix
3. Egyebek

2016. szeptember

1. Társadalmi egyenlőtlenségek vizsgálata.
2. Új tagok bemutatkozó előadása
3. Egyebek

2015. november 18.

1. Magyar Tudomány Ünnepe

Budapest, 2016. február 24.

Sándorné Kriszt Éva
STAB elnök

A Jövőkutatási Tudományos Albizottság munkaterve

Elfogadva a JTAB 2016. 02. 12-i ülésén.

2016. február 12. 11.00–13.30.

1. Ligeti Zsombor: A nem előrejelzésen alapuló döntéshozatal
2. Megemlékezés (Tóthné Szita Klára és Sabjanics István): Samu Mihály és Diczig István bizottsági tagok munkásságáról
3. Egyebek: 2016-os JTAB munkaterv véglegesítése

2016. április 8. 11.00–13.30.

1. Balázs Judit: Privatizált terrorizmus
2. Bérczessy Lajos: Az artikulált szimbólumrendszerek szerepe a Homo communicus kialakulásában
3. Egyebek: Kiss Endre: Olvasó körü tapasztalatok, tervek 2016-ra

2016. június 10. 11.00–13.30.

1. Meskó Bertalan: Az orvoslás jövőjének 4 pillére
2. Kappéter István: A 2016. évi nemzetközi Alzheimer konferencia tapasztalatai és üzenete
3. Egyebek

2016. szeptember 9. 11.00–13.30.

1. Mika János – éghajlatkutató: A Párizsi Klímamegállapodás (2015) és utóélete
2. Az SJTB újonnan felvett köztestületi tagjainak bemutatkozása – Sebestyén Szép Tekla: Energiagazdaságtan, avagy a közgazdaságtan perifériája
3. Egyebek

2016. november 18. 10.00-14.00

Magyar Tudomány Ünnepe (40 éve alakult meg a IX. osztályon belül a Jövőkutatási Bizottság)- Jubileumi Konferencia

2016. december 9. 11.00–13.30.

1. Hideg Éva: A vállalati előretekintés/foresight helyzete és jövője a V4 országokban.
2. Kiss Endre: Az együttműködés és a verseny új formái a globalizációban
3. Kiss Éva: Az FDI a Kárpát-medencében
4. Egyebek

Rendszeres ülésen kívüli alkalmak:

A jövő kutatás klasszikus (nemzetközi) irodalmát megtárgyaló olvasó kör
Vezeti: Kiss Endre
Helye TIT Stúdió Egyesület Budapest (1113 Budapest, Zsombolyai u. 6.)

További/tartalék előadások:

1. Lentner Csaba: Az új magyar állampénzügyi rendszertan
2. Sáfrányné Gubik Andrea: GUESSS felmérés – egy OTKA kutatás tapasztalatai

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

MTA IX. OSZTÁLY Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottság

3. Dabasi Halász Zsuzsanna: Fiatalok mobilitása egy H2020 projekt eredményei alapján

Budapest, 2016. február 12.

Tóthné Szita Klára
JTAB elnök